

ברית המועצות היהודי עשה את שלו

בישיבת הפתיחה התגייסה של הסובייט הכל-רוסי, הראשונה לאחר המהפכה, נכח גם חלק ברושנייטין, אביו הזקן של זיאון טרוצקי. כשהציג טרוצקי בפני אביו את זינובייב, מי חברי הפוליטבירו היהודים, שאלו הזקן: "מי זה? השוב טרוצקי? זהו השותף היהודי שלי." אותה תשובה קבל הזקן לגבי עוד כמה מחברי הפוליטבירו. כשראה את לנין שאל ברושנייטין שוב אותה שאלה. "זהו", השיב טרוצקי, "הגוי שעל שמו רשום העסק". מצב זה, היה אומיני לתפקיד המרכזי שלמלא היהודים בפעילות המחתרתית שקמה למה? סכה, ולהתגות ברית המועצות בשנים הראשונות לאחריה.

יהודים שמשו בעמדות מפתח בכל ענפי התעשייה וסחר החוץ, תעשיית שלמות ונהלו על ידם, הן מבחינה ארגונית והן מבחינה טכנית. רבים היו היהודים אשר זכו לאותות כבוד מידי סטאלין עצמו על הצטיינותם ומסירתם המופתית לתפקידיהם. רוב יהודי ברית המועצות, ביחוד הדור הצעיר, חולו לראות עצמם יהודים, אלא כבני האומה הרוסית הגדולה, עבדו באמונה לכיסוס המשטר החדש.

בשנות השלושים, עמד היהודי מקסים ליט' בינו בראש משרד החוץ הסובייטי. עמדות המסתח של שרות החוץ, במדינה עצמה ומ' חוצה לה, היו בידי היהודים. רוסיים, שעובדה זו לא נשארה חן בעיניהם, כינו את משרד החוץ: "ברית כנסת".

בקבלת פנים דיפלומטית במוסקבה, שאל כושי אמריקאי את לור כגוביץ, יהודי וממ קרוביו של סטאלין: "מר כגוביץ, בן איוה עם אתה?" על כך השיב: "בעצם, אני יהודי. די. אך בארצנו אין הפליה גזעית!" הגדרה זו היתה אולי לא נכונה. היתה הפ' ליה, אבל היא היתה בהחלט טובת היהודים. דבר זה לא היה מקרי. היהודים, שהיו מדר' כאים מאד תחת המשטר הצארי, הוסתעו מן הכבוד שזכו לו עם הקמת המדינה הרוסית החדשה ושרתו אותה בנאמנות. היהודים היו גם בין המשכילים קרב הרוסים, שהיו ברו' כם המכריע בורים ועמי ארצות. הם ידעו שפות רבות, והיו ביניהם בעלי מקצועות טכ' ניים ומדעיים.

תרבות בלתי יהודית. אולם כחיי ג' תרבות הרציניים לא היה ליהודים מקום נכבד. כמה מהם עסקו בייצור סרטים, שה' תתטו בכמה בעיניהם. אולם, התיאטרון היה ברובו חסום בפניהם. אותו דבר חל על העתונות הסובייטית, אשר שניים בלבד מכוכביה הם יהודים: אהרנבורג וזולטבסקי.

לעומת זה מילאו היהודים תפקיד ראשוני בחיים המוסיקליים של ברית המועצות. נצי' גיה המובקעים של המוסיקה הרוסית כלפי חוץ היו, בין היתר: הפנר דוד אויסטרין וזמר הבס רייזין.

בצבא האדום היו שמות יהודים רבים בין הנושאים בעול הסיקור. יהודי רוסייה נלאו את תפקידם כנבורה במלחמת העולם השניה וח' משת אלטים מהם זכו באותות הצטיינות גבוהים, מספר גבוה ביחס לחלקם באוכ' לוסיה.

המהפכן היה לקוסמופוליטי. במשך השנים החלו הקשרים הבינלאומיים של היהודים, קשרים שנוצלו בעבר לטובת עניינה החיוניים הבינלאומיים של ברית המוע' עניינה החיוניים הבינלאומיים של ברית המוע'

היהודים לספר בינם לבין עצמם את הסיפור הבא: אלוהים ישב על כסאו, מוקף משר' תיו, קיבל דינים וחשבונות על הנעשה על פני כדור הארץ. אמר לו משהו: מדינה חדשה הוקמה וברית המועצות שמה, יש לראות מה מתרחש בה. שלח אלוהים את פטר; לאחר שלא קבל ממנו כל ידיעות במשך חודש שלח אליו מברק, המברק חזר לשמים עם הכתובת: "בלתי ידוע". אותו דבר קרה למלאכים גבריאל ומיכאל. הח' ליט אלוהים לשלוח לברית המועצות את משה רבנו, כשלא שמע מאומה גם ממנו הרץ אליו מברק. התשובה שקיבל היתה: "הכל בסדר. יש מקום לעוד שני חברים. קומיסר מואיסביץ'".

מאז זרמו מים רבים בחלגה. היהודים שהיו בין אדריכלי המהפכה הקומוניסטית, שוב אינם רצויים במלכות הקידמה.

להיות חשודים על האוכלוסיה הסובייטית ומנהיגיה. העתונות יצאה במסע שטנה נגד הקוסמופוליטיות של היהודים. כשנשאל אהרנבורג, בקונגרס השלום שנתקיים בשנת 1949 בפריס, על ידי כתבים לטיבות המסע הזה, אמר: "זו הוכחה שיש אצלנו אידיוטים בעתונות. הדבר מוכיח שבברית המועצות יש חופש עתונות, אפילו לאידיוטים".

דבריו אלה של אהרנבורג, שנאמרו לתצ' רוכת חרץ, לא מנעו מן השלטונות לטהר את כל ענפי האומנות והתרבות מן הגורמים הקוסמופוליטיים חסרי השורשים. אותה תקר' שה חוסלו במוסקבה: עתון יומי בלשון הר' הודית, בית ההוצאה היהודי, הועד היהודי האנטי פשיסטי, התיאטרון היהודי, שני האח' רוגנים היו קשורים קשר בל ינתק בשמו של השחקן היהודי הנוער מיכאלס, שגרצה במסי' בות מסתוריות במינסק, בי1947. הרצח יוחס

יהודי המהפכה. מחוללי מהפכת אוקטובר 1917. היהודים: קמנייב, זינובייב, בוכרין, טרוצקי, ראק. מלבד: לנין, פור, רובסקי, סברולוב, לונזרסקי, קולונסאי, קרילנקו, ריקוב.

ארצות הברית אש בצורה

במסיבת העתונאים האחרונה שלו אמר נשיאה לשעבר של ארצות הברית, הארי טרני מאן, לכתבי הבית הלכן אתם נפגש מאות פעמים מאז עלתו לכס הנשיאות לאחר מותו של פרנקלין רוזבלט, בשנת 1945: "אם חשבתם שלשלטון בארצות הברית עלה גנרל אחד, אייונהואר, אינכם אלא טועים. בשלטון נמצאים עתה גנרלים רבים: גנרל מוטורס, גנרל אלקסנדר וכוומה".

הבוחר האמריקאי רצה באיינוהואר כיון ש' קחה שהוא יחטל את הקסאון שבחזית קו' ריאה. מצד אחד, אין שיחות שביתת הנשק מביעות לכלל סיום. מצד שני, המלחמה נמשכת ללא סוף ויום יום נהרגים אמריקאים רבים. שבועות מספר לפני השבעתו כנשיא ארצות הברית, יצא הגנרל לטיוור בקוריאה, ערך התיצ' ציוות עם עוזריו הצבאיים. ההחלטות שנתקב' לו נשמרו בסוד. השבוע יצא המרצע מן השק: כתבים מהימנים, מסרו מחשינגטון כי הצי האמריקני יסולק מממי פורמוזה וסין הל' אומנית הורשתה לפתוח בפעולות נגד יבשת

לכנופיה אנטי יהודית פרו-נאצית, מאלה שפעלו באוקראינה וברוסיה הלבנה.

היהודי אינו רצוי. עתה, חמש שנים לאחר מותו של מיכאלס, הואשם על ידי עתון המפלגה הקומוניסטית פרבדה בזה שהיה מקשר בין הרופאים היהודיים ואר' גונים בינלאומיים.

שמו האמיתי של מיכאלס היה הפסי, אחיו של הרופא הפסי אשר הואשם עתה כאחד ממנהיגי קבוצת הרופאים היהודית שרצחה מנהיגים סובייטים. הקשר נתגלה על ידי בריה, ראש הבולשת הסובייטית, ש' מוצאו הרשמי הוא גרוזיני, מולדתו של סטא' לין. אולם הרכילות המוסקבאית קבעה כי השם בריה אינו אלא סירוס של השם הר' הודי ברמן.

קרין רדיו מוסקבה, שהודיע לפני חודש לראשונה, על גילוי קשר הרופאים היהודי יורי לויטן, ששימש עשר ש' נים קריין אישי של יוסף סטאלין וקרא בשנות מלחמת העולם השניה את פקודות היום שלו לצבא האדום.

כשהוקמה הרפובליקה הסובייטית נהגו ה-

סין העממית. זה יותר משנתיים מאמן צ'יאן קיי צ'ק חצי מיליון חילים סיניים לאומנים, לקראת היום הגדול בו ישוב ויכבוש את סין כולה. הוא לא יכול היה לעשות זאת על דעת עצמו, מבלי לקבל את הרשאתו המפורשת של הצבא האמריקאי התומך בו והמציד אותו.

טרומאן גיסה בכל כוחו לאחר את המל' חמה בקוריאה, לא רצה לשאת באחריות הג' דולה של מלחמת עולם שלישית. גם הגנרל אייונהואר עדיין לא היה מוכן להכריע בהח' לטה זו. הוא מצא פתרון ביניים: ארצות הבר' רית לא תפתחנה, לפי שעה, בפעולה נגד סין העממית, אף לא תתקנה את מלחמת קוריאה ליבשת סין. אולם הגנר' לא התנגד לכך שסין הלאומנית תסתבך בהרפתקה זו. ליתר בט' חון העביר את הצי האמריקני אל מחוץ למימי פורמוזה, אך למקום לא מרוחק ביותר מן האי ממנו יוכל להתערב בסכסוך בכל זמן שיקרא לכך.

מלחמה או שלום? זה היה החישוב המדיני מאחרי החלטה זו. החישוב האסטרטגי' צבאי היה יותר פשוט: משיכת כוחות אדם רבים ככל האפשר של הצבא הסיני העממי, לאורך החוף הסיני עליו יאיים צבאו של צ'יאן קיי צ'ק.

יחד עם זה, בא הצעד כאוהרה שבאם ידחה לאורך ימים פתרון בעית קוריאה, אם לא יבד' או נציגי סין העממית וקוריאה הצפונית לשי' חות שביתת הנשק בסאן-מונג'ון בהצעות רציניות, לא יהסס הגנרל אייונהואר להרחיב את המלחמה על פני המזרח הרחוק כולו. קו המחשבה של נשיא-גנרל, בניגוד לזה של נשיא-אזרח הוא: ההתקפה, היא ההגנה הטובה ביותר.

הקול שותק

ישראלים שביקרו בארצות הברית, ביחוד אנשי עתונות ותיאטרון, זכו בשנתיים ה' אחרונות למקור פרנסה צודי נוסף, שהי' שיר את האוצר הדל של מטבע זר שהיה ברשותם. מקור זה היה השידור העברי של קול אמריקה.

קול אמריקה, תחנת השידור המסונפת ל' משרד החוץ האמריקני, ראתה את תפקידה העיקרי בהפצת ערכי התרבות האמריקאית והחיים האמריקאים, כמכשיר נגדי לתעמולה הקומוניסטית. השידורים התנהלו ב-26 שעות ובכמה וכמה ניבים מיוחדים, משדרים מיו' חדים הופעלו בארצות אירופה ובמזרח ה' רחוק, בים התיכון משוססת אנית שידור מיוחדת המעבירה את הקול מגניוירק לרחבי העולם.

השידור העברי פועל חצי שעה בכל ערב. עבדו בין היתר: מיכאל אוהד, מן העוב' דים המרכזיים של קול ישראל, ויוסף נדבה סופר הבקר. לאחרונה נוספה גם חנה ב' אף היא מעובדות קול ישראל.

לפני חדשים מספר הציע הצי' יהודי, מנהל מחלקת המזרח ה' אמריקה לעופרה (גלי צה"ל) לחבר העובדים. אולם, לאחר רים הסופיים מחאשינגטון, לצאת, נתקבלה הידיעה על הח' האמריקאית להפסיק את השיד' לפתוח במקומו שידור ביהודית. סיבב החלטה: האמריקאים טעם רב בתעמולה מכוונת לישראל האונה רחבה לשידורים בארץ. שידור באידיש, שיחדור מעבר למ' הסך בימים אלה לראשוני במעלה מתכנני התעמולה האמריקאית.

דוניה

